

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jana Kašpara v právní věci žalobce: **STUDENT AGENCY, s.r.o.**, IČ: 25317075, se sídlem náměstí Svobody 86/17, Brno, zast. JUDr. Zdeňkem Hrouzkem, advokátem se sídlem Jana Uhra 13, Brno, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce - ústřední inspektorát** se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí ústřední ředitelky České obchodní inspekce ze dne 7.1.2010, čj. ČOI 20549/2009/1000/3000/2010/Vo/Št,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce podané proti rozhodnutí ředitele inspektorátu ČOI Jihomoravský a Zlínský č.j. ČOI 8334/2009/3000/RIH Sp.zn.: 639/30/09 ze dne 13.10.2009, kterým mu byla uložena pokuta ve výši 5.000,- Kč pro porušení ust. § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v platném znění, v návaznosti na ust. § 5 odst. 1 písm. c) a tím naplnění skutkové podstaty správního deliktu uvedeného v § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a kterým mu bylo dále v souladu s ust. § 79 odst. 5 správního řádu uloženo uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000,- Kč.

V žalobě žalobce nejdříve popsal praxi uzavírání smluv mezi objednatelem – žalobcem a spotřebitelem. Uvedl, že spotřebitel rezervuje určitý let, před konečným potvrzením rezervace potvrzuje to, že se seznámil s obchodními podmínkami a že s nimi souhlasí. V této fázi elektronické rezervace je mu také sděleno, že cena letu se může měnit do vystavení letenky.

Příčemž letenka je vystavována až po úhradě její ceny. V obchodních podmínkách, se kterými daný spotřebitel souhlasil, je dále uvedeno, že rezervace se stává závaznou až po vystavení letenky, přičemž její vystavení je vázáno na její úhradu. Pokud v mezidobí mezi potvrzením rezervace a úhradou ceny letenky se cena letenky dopravcem zvýší, pak je daný spotřebitel kontaktován žalobcem a je mu sděleno o kolik se cena letu zvýšila či snížila a že má možnost buď chtít vrácení peněz za letenku doposud uhrazenou, nebo doplatit rozdíl. Teprve následně je daná letenka vystavena na částku konečnou a daná smlouva je tak uzavřena.

Rozhodnutí žalovaného žalobce napadá z následujících důvodů:

Žalobce se nedopustil porušení § 12 zákona č. 634/1992 Sb., neboť dle obchodních podmínek, se kterými spotřebitel souhlasil, je daná smlouva uzavřena až v okamžiku vystavení letenky, a letenka je vystavena až po „uhrazení celkové její ceny“. Konkrétní cenu se spotřebitel dozví poté, co uhradí cenu, která byla aktuální v den potvrzení rezervace, v tento den je pak žalobcem spotřebiteli voláno, pokud se cena letu změnila, že mu žalobce vrací část ceny, či že je třeba část ještě doplatit. Spotřebitel má právo na navýšení nepřistoupit, a tehdy mu bude vrácena dosud uhrazená částka. Z uvedeného vyplývá, že se žalobce nemohl dopustit ani porušení ust. § 3 nekalých obchodních praktik.

Žalobce popírá rovněž porušení ust. § 53 odst. 4 písm. i) občanského zákoníku, toto ustanovení totiž říká, že při ujednání prostřednictvím některého prostředku komunikace na dálku musí být spotřebiteli s dostatečným předstihem před uzavřením smlouvy poskytnuty zejména doba, po kterou zůstává nabídka nebo cena v platnosti. Upozornění v elektronické rezervaci či i v obchodních podmínkách: *„Cestující bere na vědomí, že do okamžiku uhrazení ceny letenky, příp. dalších služeb, není potvrzení objednávky závazné a rezervace letenky, příp. dalších služeb, jakož i jejich cena může být změněna“ je dostačující a splňující povinnost objednatele uvedenou v ust. § 53 odst. 4 písm. i) občanský zákoník*“. Podmínka uvědomit spotřebitele v dostatečném předstihu, je tak splněna, neboť spotřebitel o výhradě možné změny ceny letu ví již při potvrzení nezávazné rezervace, tedy dlouho před samotným uzavřením smlouvy. Pokud jde o otázku, zda byla stanovena s určitostí doba, po kterou zůstává nabídka nebo cena v platnosti a splněno tak ust. § 53 odst. 4 písm. i) občanský zákoník, je dle žalobce i tato podmínka splněna, protože je logické není-li stanovena jiná doba, že změna může nastat ihned po potvrzení rezervace a logicky a tedy do doby uhrazení dané ceny letu.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že v průběhu celého správního řízení žalobce nepopírá, že k předmětné situaci došlo, ale argumentuje jiným právním výkladem s odkazem svoje obchodní podmínky a na specifika letecké dopravy. Žalobce nebere v potaz ustanovení § 55 (1) *Smluvní ujednání spotřebitelských smluv se nemohou odchýlit od zákona v neprospěch spotřebitele*. Spotřebitel se zejména nemůže vzdát práv, které mu zákon poskytuje, nebo jinak zhoršit své smluvní postavení. (3) *V pochybnostech o významu spotřebitelských smluv platí výklad pro spotřebitele příznivější*. Žalobce v podstatě postavil celé správní řízení do pozice, kdy jsou podle jeho tvrzení obchodní podmínky nadřazeny příslušným právním normám a pomíjí ochranu spotřebitele, kdy spotřebitel musí znát podle § 53 odst. 4 písm. i) zákona. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník v platném znění; i) *doba, po kterou zůstává nabídka nebo*

cena v platnosti. Odkaz na specifika letecké přepravy správní orgán nezpochybňuje ale na druhou stranu, jak vyplývá z § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku „*Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku*“. Žalobce tedy druhem podnikání zvolil i riziko, které z tohoto podnikání pro něho plyne tj. možné cenové skoky při zajišťování letenek a toto riziko nelze přenášet na spotřebitele a pokud by inspekce na uvedou argumentaci přistoupila a mohla by se navyšování cen letenek a jízdenek po nějaké době stát běžnou praxí v oblasti dopravy. Spotřebitel by pak již neměl žádnou jistotu, pokud např.: zakoupí jízdenku v pokladně na nádraží, že od něho nebude ještě požadováno dalších 30% ceny od průvodčího. Jednání žalobce je tedy i v rozporu se zásadou nabytých práva vytváří prostředí právní nejistoty, kdy přímo porušuje § 53 odst. 4 písm. i) občanského zákoníku v platném znění. Spotřebitel má právo na to, aby v době nabídky věděl skutečnou a konečnou cenu ve smyslu § 12 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, nebo aby věděl po jakou dobu je cenová nabídka v platnosti.

Repliku k vyjádření žalovaného žalobce nepodal.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Ze správního spisu vyplývá, že dne 6.4.2009 provedla na základě podnětů spotřebitelů kontrolu v provozovně STUDENT AGENCY na adrese Brno, náměstí Svobody 86/17. V podnětu spotřebitelé uvedli, že si rezervovali letenky prostřednictvím internetových stránek www.studentagency.cz., které provozuje žalobce a až následně zjistili, že cena letenek byla navýšena oproti ceně, která byla na internetových stránkách uvedena v době rezervace. V rámci kontroly bylo prokázáno, že žalobce na internetových stránkách www.studentagency.cz, jejichž prostřednictvím je spotřebitelům umožněna rezervace letenek on-line, opomenul uvést důležitý údaj, jenž s přihlédnutím ke všem okolnostem lze po podnikateli spravedlivě požadovat, neboť spotřebiteli s dostatečným předstihem před uzavřením kupní smlouvy neposkytl informaci o době, po kterou zůstává nabídka nebo cena prodáváných letenek v platnosti. V potvrzení o rezervaci je uvedeno, že *"letecká společnost si vyhrazuje právo na změnu termínu pro vystavení letenky, ceny nebo výše letištních poplatků, a to do doby vystavení letenky. Vzhledem k rostoucím cenám paliva doporučujeme letenku uhradit co nejdříve."* V bodě 3.2. obchodních podmínek žalobce je uvedeno: *"Cestující bere na vědomí, že do uhrazení ceny letenky, příp.dalších služeb, není potvrzení objednávky závazné a rezervace letenky, příp. dalších služeb, jakož i jejich cena může být změněna."*

Soud o žalobních námitkách uvažil takto:

Podle ustanovení § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik při nabízení nebo prodeji výrobků, při nabízení nebo poskytování služeb či práv zakazuje.

Nekalé jsou zejména klamavé a agresivní obchodní praktiky.

Podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika klamavá, opomene-li podnikatel uvést důležitý údaj, jenž s přihlédnutím ke všem okolnostem lze po podnikateli spravedlivě požadovat; za opomenutí se považuje též uvedení důležitého údaje nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem.

Podle ust. § 5 odst. 4 zákona č. 634/92 sb. o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, stanoví, že za důležitý údaj ve smyslu odst. 1 písm. b) a c) se považují údaje poskytované podle § 10 odst. 1 a 2, § 12, § 13, dále identifikační údaje o prodávajícím a informace požadované pro uzavření smlouvy nebo uplatnění práv z ní podle zvláštních právních předpisů.

Za správní delikt ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) zákona Č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů uloží správní orgán dle § 24 odst. 9 písm.c) pokutu až do výše 5 000 000,- Kč.

Podle ust. § 53 odst. 3 občanského zákoníku Při použití prostředků komunikace na dálku musí být obsahem návrhu informace nutné k uzavření smlouvy ve smyslu obecných náležitostí smlouvy upravených v této části a podstatných náležitostí smlouvy stanovených v části osmé zákona. Tyto informace musí být poskytnuty určitým a srozumitelným způsobem s přihlédnutím k zásadám dobré víry a k ochraně osob, zejména nezletilých nebo spotřebitelů.

Ust. ust. § 53 odst. 4 občanského zákoníku, zní: „Při jednání prostřednictvím některého prostředku komunikace na dálku musí být spotřebiteli s dostatečným předstihem před uzavřením smlouvy poskytnuty zejména tyto informace:“ (dle písm. i)) „doba, po kterou zůstává nabídka nebo cena v platnosti.“

Skutkové okolnosti výše popsané žalobce nezpochybňuje, popírá však v rámci první žalobní námitky, že takto podaná informace pro spotřebitele však nebyla úplnou informací ve smyslu § 53 odst. 4 písm. i) občanského zákoníku. Potvrzení o rezervaci, v němž se uvádí, že *letecká společnost si vyhrazuje právo na změnu mimo jiné ceny nebo výše letištních poplatků, a to do doby vystavení letenky*, je jednostranný úkon, který spotřebitele nezavazuje, neboť je v rozporu s ust. § 53 odst. 4 písm. i) občanského zákoníku. Rovněž tak ujednání uvedené v bodě 3.2. obchodních podmínek je rozporu s tímto ustanovením a jako takové je neplatné. V projednávaném případě měla být cena uvedena na internetových stránkách jako nabídka uvedena jako cenou úplná a konečná nebo mělo být v nabídce uvedeno po jako dobu je tato cena v platnosti.

Závěr správních orgánů, že žalobce uvedeným jednáním naplnil účastník řízení skutkovou podstatu správního deliktu ve smyslu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č.634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a porušil zákaz používání nekalých obchodních praktik a porušil ust. § 5 odst. 1 písm. c) tohoto zákona, je správný a skutkově podložený.

Druhou žalobní námitku proto neshledal soud důvodnou.

Žalobce v rámci první žalobní námitky uvedl, že se nedopustil porušení § 12 zákona č. 634/1992 Sb., neboť dle obchodních podmínek se kterými spotřebitel souhlasil, je daná smlouva uzavřena až v okamžiku vystavení letenky, a letenka je vystavena až po „uhrazení celkové její ceny“ .

Podle § 12 odst. 1 je prodávající **je povinen informovat** v souladu s cenovými předpisy¹¹⁾ spotřebitele **o ceně** prodáváných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit. Jelikož dle ust. § 53 odst. 4 občanského zákoníku, je u nabídky prostřednictvím některého prostředku komunikace na dálku platí, že cena musí být spotřebiteli s dostatečným předstihem před uzavřením smlouvy poskytnuta, nebo doba, po kterou zůstává cena v platnosti, vždy se však jedná o cenu konečnou a úplnou, (§ 12 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele). Při objednávce letenky prostřednictvím internetu je pochopitelné, že konečná a úplná cena musí být uvedena již v internetové nabídce, neboť na základě nabídky takto uvedené ceny se spotřebitel rozhoduje, zda-li smlouvu uzavře, či nikoliv, tím je splněna podmínka „s dostatečným předstihem“, aby mohl spotřebitel učinit kvalifikované spotřebitelské rozhodnutí musí být cena uvedena v internetové nabídce cenou konečnou a úplnou, po odeslání objednávky spotřebitelem cenu není možné v neprospěch spotřebitele změnit. Tvzení žalobce, že spotřebitel má právo na navýšení nepřistoupit, a tehdy mu bude vrácena dosud uhrazená částka, je právě potvrzením jednání charakterizujícího nekalé obchodní praktiky. Je zřejmé, že v případě, že bude požadována po spotřebiteli další částka pro úhradu ceny letenky, aniž by žalobce v době objednávky o její přesné výši věděl, jde opomenutí uvedení důležitého údaje, kterým cena nepochybně je. Takové jednání je dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele nutno posuzovat jako klamavou obchodní praktiku.

Obhajoba žalobce, že je nutno přihlédnout k specifikům letecké dopravy a změn cen letenek v důsledku letištních tax a pod, je v rozporu s ust. § 55 odst. 1 občanského zákoníku, podle kterého se smluvní ujednání spotřebitelských smluv se nemohou odchýlit od zákona v neprospěch spotřebitele, tím je zaručeno že spotřebitel se zejména nemůže vzdát práv, které mu zákon poskytuje, nebo jinak zhoršit své smluvní postavení, a navíc dle § 55 odst. 3 občanského zákoníku platí v pochybnostech o významu spotřebitelských smluv výklad pro spotřebitele příznivější. Pokud jsou tedy obchodní podmínky stanoveny v rozporu s uvedenými ustanoveními jsou neplatné a spotřebitele nezavazují.

Specifika letecké přepravy, na které žalobce odkazuje, nejsou pro posouzení věci relevantní, změny cen letenek jsou jeho podnikatelským rizikem (§ 2 odst. 1 obchodního zákoníku) stejně jako v jakémkoliv jiném podnikání. Nutno souhlasit s argumentací žalovaného, že žalobce volbou druhu podnikání si zvolil i riziko, které z tohoto podnikání pro něho plyne, tj. možné cenové skoky při zajišťování letenek. Toto riziko však v žádném případě nelze přenášet na spotřebitele. Spotřebitel v okamžiku rozhodování, zda-li si koupí letenku od Student agency nebo od jiného prodejce, má právo vědět **v době nabídky** skutečnou a konečnou cenu ve smyslu § 12 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, nebo vědět, po jakou dobu je tato konečná cenová nabídka v platnosti.

Vzhledem k uvedenému se soud nemohl ztotožnit s námitkami uplatněnými v žalobě a nemohl než konstatovat, že žalovaný vydal rozhodnutí v souladu se zákonem, a protože soud neshledal ani takové vady řízení, které by mohly mít z procesního hlediska vliv na nezákonnost napadeného rozhodnutí, žalobu podle ust. § 78 odst. 7 zák.č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který v řízení nebyl úspěšný, nemá na náhradu nákladů řízení právo. To by náleželo úspěšnému žalovanému, soud však z obsahu spisu nezjistil, že by mu náklady řízení nad rámec běžných výdajů vznikly, ostatně žalovaný žádné své náklady ani neuplatňoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 4. července 2013

JUDr. Ing. Viera Horčicová , v.r.
předsedkyně senátu